

Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları – Bursa

KOBİ'lerin Sürdürülebilirliği ve Güçlendirilmesi için “A'dan Z'ye Türk Yargı Reformu”

23 Mart 2022

Ramazan Kaya; MARSİFED Yönetim Kurulu Başkanı
(konuşma deşifre metni)

TÜRKONFED yapmış olduğu çalışmalarda üç önemli sorunun adını koymuştur. Bunlar orta gelir tuzağı, orta demokrasi tuzağı ve orta eğitim tuzağıdır. Orta gelirli ülkelere dair ortak görüş, kurumların güçlenmesini, yüksek gelir grubuna geçiş için kilit rol oynadığı, bu noktada özellikle mülkiyet haklarının korunması ve sözleşme hakları gibi temel ekonomik kurumların yanı sıra finansal yapıya derinliğe derinleştirilmesi idari kapasitenin ve kamu hizmetlerinin geliştirilmesinin önemine dikkat çekilir. Kurumların iyi gelişmediği ülkelerde belirsizlikler çoğalırken uzun vadeli plan yapmak zorlaşır. İş dünyası beşeri sermayenin iyileştirilmesi teknolojinin yenilenmesi için yatırım yapmaktan kaçınır. Yabancı sermayenin Türkiye'ye gelmekten imtina etmesinin temel sebep, sebep sebeplerinden bir tanesi Türkiye'nin hukuk sistemindeki zaafiyetlerdir.

Ülkemizde iş birliği maalesef zayıftır. böyle bir kültürün gelişmesi gerekmektedir. Küçük olsun, benim olsun düşüncesi maalesef kutsanmaktadır.

Şirketlerin birbirleriyle iş birliği yapmaması, sürdürülebilir ortaklıkların kurulmaması, aile şirketlerinin kurumsallaşamaması, ekonomi ve özellikle sanayide devlet, toplum sinerjisinin bir türlü sağlanamamış olması kültürel özelliklerimizdeki bozukluklar, yanlışlıklardır. Hukukun üstünlüğü. Olmadan, ekonomik gelişmede mümkün değildir.

The Economist dergisi hukukun üstünlüğünü, ekonomiye pozitif etkisi üzerine yapılan çalışmada, hukukun üstünlüğü kavramıyla ülkelerin ekonomik refahı ve kişi başına düşen milli gelir arasında kuvvetli bir ilişki olduğunu gözlemlemiştir.

Bir ülke zenginleştiği için hukukun üstünlüğü artar. Hukukun üstünlüğü arttıkça da ülke zenginleşir. Her iki değişken birbiriyle olumlu yönde etkileşmektedir.

The World Justice Project'in her yıl hukukun üstünlüğü endeksin yayınlanmaktadır. Son yayınlanan endekslerde ülkemiz hukukun üstünlüğü ilkesinde, endeksinde yüz yirmi sekiz ülke arasında yüz yedinci sırada yer almıştır. Bizden sonraki ülkeler, Afrika ülkeleri, Nijerya, Angola, İran gibi ülkelerdir. Ekonomik gelişmişlik ve küresel refah paylaşımında önemli faktör olan teşvik mekanizmaları, iş dünyası ve sivil toplumun kamuya güveni, yaratıcı ekonominin hukuk tarafından korunması gibi kriterler hep sağlam, oturmuş, bağımsız, tarafsız bir hukuk altyapısı gerektirir. Bu da bir yargı reformuyla mümkün olabilir.

Örneğin çoğu zaman hep Almanya'yla karşılaştırma yapılır ülkemiz. Her ülkenin de nüfusu yaklaşık seksen beş milyon civarındadır. Ama ilginç bir konu var. Belki bir çoğumuz marka değerinden dolayı yanılıyor olabiliriz. Türkiye'nin yüz ölçümü Almanya'nın yüz ölçümünün iki katıdır. Biz de yedi yüz seksen bin metrekareyken onlar da üç yüz elli dört bin metrekare civarında falan. Yani Almanya'nın iki katı. Yani toprak açısından biz daha zenginiz. Toprak ekonomik gelişmişlik kriteri olduğunda Türkiye, Almanya'nın iki katı nüfusa bakabilir. Ya da başka bir deyişle Almanya'nın iki katı milli gelir üretebilir. Diğer taraftan üniversite, öğrenci sayıları açısından da baktığımızda ülkemizde beş milyon civarında üniversite öğrencisi varken Almanya'da bu iki buçuk milyon civarında üniversite öğrencisi vardır. Fakat bunlara karşılık Almanya'nın milli geliri Türkiye'nin neredeyse beş katıdır.

Bunun pek çok nedeni olabilir. Bunlardan biri küresel demokrasi endeksinde Almanya Türkiye'nin iki katından bile daha fazla demokrasi ve özgürlüğe sahiptir. Diğer de Almanya'nın hukukun üstünlüğü endeksinde sıfır seksen dört puanla altıncı sırada yer almasıdır. Biz yüz yedinci sırada yer alıyoruz. Almanya burada bu endekste altıncı sırada yer alıyor.

Sonuç olarak hukukun üstünlüğü, yöneticilerin hesap verir olduğu demokratik yönetimlerin ekonomik olarak da başarılı olmalarının temelinde devlet yöneticilerinin sağlıklı kararları zamanında alabilir olmaları

Ve bunun süreklilik arz ediyor olması yatmaktadır. KOBİ'lerimizde de daha sağlıklı karar alabilmek için demokratik yöntemler kullanılması çalışanların ve hatta paydaşların da yönetime katılımının sağlanması demokratik yönetimin sağladığı sağlıklı karar alabilme ve bunun sürdürülebilir kılınması açısından önem arz etmektedir.

Değerli dostlarım, bugün çok önemli birbiriyle bağlantılı iki sorunumuzu; Ekonomi ve hukuku değerlendirmeye çalışacağız. Ben tüm paydaşlarımıza STK başkanlarımıza ve katılımlarına çok teşekkür eder, faydalı iyi bir çalışma olmasını diler, sevgi ve saygılarımı sunarım. Teşekkür ederim.